

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola
Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.
Darba lapas nosaukums: "V.Plūdoņa poēmas "Atraitnes dēls" satūra izpratne"

Literatūra pamatskolā

V.Plūdons Poēma "Atraitnes dēls"

Pildi darba lapu, pa posmiem lasot poēmas tekstu! Darba lapas izpildīšana palīdzēs Tev labāk saprast poēmā notiekošo, palīdzēs pamanīt tekstā māksliniecisko izteiksmi, kas raksturo autora meistarību, un formulēt savu viedokli par poēmas ideju.

1.nodaļa. Šķiršanās.

1. Pirmā nodaļa ir sarakstīta dialoga formā – kas sarunājas?

2. Cik ir pulkstenis poēmas sākumā?

3. Kurp un kāpēc dēls grib doties?

4. Kāds ir dēla noskaņojums?

5. Kāds ir mātes noskaņojums, kāpēc?

6. Izraksti no teksta citātu, kas raksturo vienu no pamatojumiem, kāpēc dēls vēlas doties ceļā!

7. Izraksti pantu, kurā vislabāk redzams mātes un dēla pretstats!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola
Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.
Darba lapas nosaukums: "V.Plūdoņa poēmas "Atraitnes dēls" satūra izpratne"

Literatūra pamatskolā

V.Plūdons Poēma "Atraitnes dēls"

Pildi darba lapu, pa posmiem lasot poēmas tekstu! Darba lapas izpildīšana palīdzēs Tev labāk saprast poēmā notiekošo, palīdzēs pamanīt tekstā māksliniecisko izteiksmi, kas raksturo autora meistarību, un formulēt savu viedokli par poēmas ideju.

2.nodaļa. Uz gaismu.

1. Noskaidro, kur kartē atrodas Sanktpēterburga, kādas upes krastā tā atrodas, kāds tai sakars ar latviešu izglītību 19.gadsimtā? Īsi pieraksti uzzināto!

2. Izraksti no teksta 3 salīdzinājumus vai metaforas, kā ir nosaukts VILCIENS!

3. Izraksti pantu (apmēram 14% teksta) kurā teikts, kurp galvenais varonis brauc!

4. No nodaļas 1.posma (līdz 15% teksta) izraksti pantu, kurā, Tavuprāt, visspilgtāk izpaužas galvenā varoņa sajūsma par vilcienu!

5. No nodaļas otrā posma (apmēram 21% teksta) izraksti pantu, kas raksturo jaunekļa apņēmību sasniegt savus mērķus!

6. No nodaļas 1. vai 2. posma izraksti rindas, kurās visspilgtāk parādīta redzes glezna, kā izskatās, skatoties pa vagona logu!

7.No otrā posma beigām izraksti pantu, kurā pateikts, ka jauneklis aizmieg un tālākais būs sapnis!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: "V.Plūdoņa poēmas "Atraitnes dēls" satura izpratne"

8. Saviem vārdiem, bet balstoties tekstā, raksturo "dailes un zinātnes brīnišķo pili", ko jauneklis redz sapnī - kāda tā aprakstīta nodaļas 3.posma sākumā (28-29% teksta)!

9. Ko simbolizē šī pils (kādu iestādi)? _____

10. Līdzīgu metaforu Tu jau pazīsti no kāda Ausekļa dzejoļa un tautai svarīgas dziesmas ar tā vārdiem. (Tā lietota arī ikdienas valodā un kādas ēkas un iestādes Rīgā nosaukumā)

Tā ir _____.

11. Dialogā ar balsi, ko jauneklis dzird sapnī (32-46% teksta), jauneklim jāatbild uz vairākiem "kontroljautājumiem" par savu mērķi un iespējām to sasniegt. Noraksti šo jautājumu svarīgākās rindas vai formulē tos saviem vārdiem!

12. Noraksti jaunekļa attiecīgo atbilžu svarīgākās rindas vai formulē tās saviem vārdiem!

13. Sapnis beidzas ar drūmu ainu – pils pazūd, un ... ? _____

14. Par ko varētu jaunekli brīdināt vai kādas zemapziņas bailes raksturot šādas sapņa beigas?

15. Noraksti pantu, kurā jauneklis ir atkal pamodies!

16. Noraksti rindas, kurās jauneklis atkal vēro ainavu pa logu un kurās redzams, kā Pēterburgas piepilsētas realitāte, vilcienam lēni iebraucot pilsētā, kontrastē ar viņa "sapņu pili"!

17. Izraksti no nodaļas pašām beigām ritmiski un skaniski (ar aliterācijām) interesantu pantu, kurā veidota skaņas glezna – kā nobremzē un apstājas vilciens! Lasi to sev skaļi un izteiksmīgi!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: "V.Plūdoņa poēmas "Atraitnes dēls" satūra izpratne"

Literatūra pamatskolā

V.Plūdons Poēma "Atraitnes dēls"

Pildi darba lapu, pa posmiem lasot poēmas tekstu! Darba lapas izpildīšana palīdzēs Tev labāk saprast poēmā notiekošo, palīdzēs pamanīt tekstā māksliniecisko izteiksmi, kas raksturo autora meistarību, un formulēt savu viedokli par poēmas ideju.

3.nodaļa. Ziedi un salna.

Pirmais posms līdz * (52-62% teksta)

Cik viegli vai grūti rit jaunekļa ikdiena, mācoties augstskolā Pēterburgā?

Kas ir cilvēks, domas par kuru viņu iedvesmo nepadoties? _____

Pastāsti saviem vārdiem, kā aprakstīta pilsētas nakts dzīve, kāda Tev šķita tās noskaņa?

Kāpēc jauneklis nevar tajā piedalīties un tomēr ir nomodā? _____

Ar ko jauneklis salīdzina jaunību? Kāpēc tik skarbi? _____

Izraksti rindu, kas vairākkārt atkārtojas, parādot fragmenta vadmotīvu!

Otrais posms (62 – 71% teksta)

Kas ir šis "melns, jaunais kūms" un "baigais briesmeklis", kas (atkal!) ir ieradies pie jaunekļa istabiņā? _____

Izraksti 3 rindas no dažādām vietām šajā posmā, kurās parādās jaunekļa vilciena sapnī redzēti tēli! _____

Šī posma tekstā ir 2 vietas, kur autors neizmanto paša noteikto interesanto panta formu, bet pāriet uz klasiskiem 4 rindu pantiem. Kāpēc tieši šie panti atšķiras?

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: "V. Plūdoņa poēmas "Atraitnes dēls" saturs izpratnē"

Vai var teikt, ka arī šim poēmas posmam savā ziņā piemīt dialoga forma? Pamato savas domas!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: "V.Plūdoņa poēmas "Atraitnes dēls" saturs izpratnē"

Trešais posms (71 – 81% teksta)

Kur notiek šī posma darbība? Kas noticis ar jaunekli?

Kāda loma šī posma tekstā ir daudzpunktēm?

Izraksti rindas, kur jauneklis, iekritis murgainā miegā, atkārto pēc būtības to pašu, ko drosmīgi teica vilcienā redzētajā sapnī, tikai murgaini sagrozītu!

Izraksti no teksta rindas, kur jaunekļa murgos parādās tēli no viņa pēdējā laika ikdienas!

Posma priekšpēdējā rinda "Viņa klāt!" Kas ir "viņa"?

Posma pēdējā rindā jauneklis nosauc 3 lietas? Kāpēc tieši tās? Vai secībai ir nozīme?

Ceturtais posms (81-90% teksta)

Kāds gadalaiks raksturots posma sākumā?

Izraksti pantu, kurā krasi mainās noskaņa un veidojas pretstats šī gadalaika ainavai!

Jaunekļa zārks tiek nests garām pasauleslavēna dzejnieka pieminējumam. Kas tas varētu būt par dzejnieku? (Ņem vērā, kur notiek darbība!)

Kāda Tev šķiet šī posma noskaņa?

Brīvā formā dažos teikumos dalies pārdomās un atziņās pēc 3.nodaļas izlasīšanas!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola
Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.
Darba lapas nosaukums: "V.Plūdoņa poēmas "Atraitnes dēls" saturs izpratne"

Literatūra pamatskolā

V.Plūdots Poēma "Atraitnes dēls"

Pildi darba lapu, pa posmiem lasot poēmas tekstu! Darba lapas izpildīšana palīdzēs Tev labāk saprast poēmā notiekošo, palīdzēs pamanīt tekstā māksliniecisko izteiksmi, kas raksturo autora meistarību, un formulēt savu viedokli par poēmas ideju.

4.nodaļa - IZSKAŅA

Kāds ir mātes noskaņojums nodaļas sākumā, kāpēc? Kādā ziņā tas kontrastē ar visas poēmas sākumu (pirmo nodaļu)?

Kas ierodas pie mātes ar vēsti?

Kurā brīdī notiek lūzums noskaņā? Izraksti attiecīgās rindas!

Šeit atkal parādās tēls no jauneklja "vilciena sapņa" – izraksti attiecīgo rindu (apm.96% teksta)!

Kas, tavuprāt, ir divas dūjas poēmas beigās?
